

říjen—prosinec 2022

Město jako učebnice

Cyklus kreativních workshopů pro děti na Praze 3

MĚSTO
JAKO
UČEBNICE

PŘÁTELÉ
PRAHY 2,6

Infocentrum
Praha

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
KULTURY

BYDLELI TU PŘED NÁMI I. / TOYEN

07

První seznámení se surrealismem prostřednictvím díla malíčky Toyen a výtvarníka a básníka Jindřicha Heislera; vycházka k domu, v němž během 2. sv. války oba umělci žili; volná imaginativní ilustrace úryvku Heislerova textu.

ÚKOL ČÍSLO 1

Nejvýznamnější česká výtvarnice první poloviny 20. století, malíčka Toyen bydlela od roku

1940 na Žižkově, v ..... ulici č. p.....

Ve svém žižkovském bytě Toyen během války ukrývala přítele – básníka Jindřicha Heislera, který se musel kvůli židovskému původu skrývat. Díky její statečnosti válku přežil a po ní se oba odstěhovali do Francie.

Zleva: Jindřich Heisler, André Breton (francouzský básník, zakladatel surrealismu), Toyen, Benjamin Péret (francouzský básník) – všichni tvořili ve stylu surrealismu.

ÚKOL ČÍSLO 2

Víš, že někteří umělci používají místo svého jména při publikování nebo vystavování díla PSEUDONYM? Pseudonym je tedy krycí jméno nebo umělecká značka. Také slovo **Toyen** je pseudonym – v občanském životě se tato malířka jmenovala Marie Čermínová.

Mimochodem, podobný význam jako pseudonym má přezdívka. Máš nějakou? (třeba skautskou nebo mezi spolužáky)

.....

ÚKOL ČÍSLO 3

Surrealismus se snaží ukázat, že nemáme všichni stejné oči a každý může vidět něco jiného. Klade důraz na NE reálný, NAD reálný svět plný nesmyslů, náhod, pocitů a snů... Zaznamenej všechny své pocity a myšlenky, které tě napadají při pohledu na tento obraz Toyen z roku 1937. Jak by se asi mohl jmenovat? Nejde udělat chybu!

ÚKOL ČÍSLO 4

Poučení surrealismem se na chvíli staneme ilustrátory. Víme už, že ilustrace nemusejí doslovně – realisticky popisovat děj. A že ani děj nemusí být vysvětlitelný jen jediným způsobem. Naopak, necháme svou představivost a podvědomí pracovat naplno! (lavírovaná kresba a malba tuší, štětec a rákos; realizováno mimo pracovní list)

JINDŘICH HEISLER

Z kasemat spánku

1940 (básně ilustrovaly fotografie Toyen)

*Byla jen jediná makovice v celém lánu
která si shráňela myšlenky
na jednu hromádku v lese
a když se zbavila strachu z pohybu
vypůjčila si na malém nádraží cukřenku
a poslala tento dopis...*

(úryvek)

SHRNUTÍ

Co mě dnes moje město naučilo?

Zapiš nebo nakresli své nové poznatky. Anebo rovnou dopiš, jak by mohla báseň Jindřicha Heislera pokračovat...